

PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 54 Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, środa 6 marca 1929 r.

TREŚĆ: Sprawy polskie: Polska a ZSRR. — Sytuacja polityczna w Polsce. — Afganistan a ZSRR. — Sprawy wewnętrzne: Życie partyjne. — Artykuły nieuwzględnione.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

POLSKA A Z. S. R. R.

Zwieszda 14.II ogłasza sprawozdanie z działalności mińskiego komitetu obrony członków gromady białoruskiej w Polsce. Sprawozdanie to wyszczególnia etapy ożywionej akcji propagandowej, którą komitet ten rozwinął w wielu państwach Europy zachodniej.

Zwieszda 15.II w art. p. n. „Biały terror obostrza się“ twierdzi, iż faszyzm polski przeszedł do metod niesłychanego białego terroru przeciwko wszystkim organizacjom komunistycznym i stronnictwom socjalistycznym i wzywa kółka organizacji „Mopr“ na Białorusi sowieckiej do niesienia wydatniejszej pomocy ofiarom „polskiego faszyzmu“.

Zwieszda 19.II w art. Olszewskiego oświadcza, iż robotnicy i chłopci BSRR śledzą bacznie proces gromady białoruskiej w Polsce. Omawiając proces ten, pismo oświadcza, iż likwidacja gromady nie była likwidacją ruchu rewolucyjnego w Polsce, jak tego chcieli „faszystowscy okupanci“ Białorusi zachodniej. W odpowiedzi na likwidację gromady ludność Białorusi zachodniej obostrzyła walkę klasową. Rewolucyjny ruch białoruski istnieje, Polska przegrała grę, w której stawiała na zupełny zanik tego ruchu. Faszyzm polski nie wyjdzie zwycięsko z toczących się zapasów. Ludność BSRR jest pewna, iż masy ludowe Białorusi zachodniej nie wstrzymają walki, będą kroczyły na spotkanie nowych bojów i obalą dyktaturę faszystowską.

SYTUACJA POLITYCZNA W POLSCE.

Prawda 1.III w art. p. t. „Piłsudczyzna i Sejm“ omawia uchwałę Sejmu w sprawie pociągnięcia ministra Czechowicza do odpowiedzialności przed trybunałem stanu, oświadczając, iż „świate tradycje“ parlamentarnego ustroju powinny w tym wypadku spowodować natychmiastową dymisję rządu, lecz można się nie obawiać o los rządu premiera Bartla. Parlamentaryzm polski oddawna stał się dzięki piłsudczykom komedią. Po przewrocie majowym władza w Polsce należy do zgrupowanych dookoła Marszałka Piłsudskiego faszystów. Ludzie ci rządzą Polską w imię interesów obszarników, przemysłowców i bankierów. U-

dowodnili oni, iż nie robią sobie nic z uchwał Sejmu, zaś gdy chodzi o rozstrzeliwanie demonstracji robotniczych lub włościańskich, gdy chodzi o ucisk narodo-wościowy, o katowanie więźniów politycznych, o ska-zywanie komunistów na ciężkie więzienie, o prześladowanie Białorusinów i Ukraińców, rząd Bartla li-czyć może zawsze na poparcie Sejmu. Sejm nie jest bynajmniej przeciwnikiem faszyzmu w Polsce. Pro-jekt nowej Konstytucji polskiej sankcjonuje sytuację, która istnieje od kilku lat w rzeczywistości i która po-lega na ześrodkowaniu pełni władzy w ręku Prezy-denta Rzeczypospolitej i rządu. Piłsudczycy dążą do tego usankcjonowania, gdyż nie chcą roznieść Sejmu ze względu na opinię Polski zagranicą i nie chcą rów-nież stabilizować istniejącej sytuacji, gdyż choroba Marszałka Piłsudskiego „ozbawić go może“ władzy. Wobec tych dwóch okoliczności piłsudczycy wolą aby faszystowska Konstytucja rozwiązała im ręce. Po-wstaje pytanie czy Sejm podpisze własny wyrok śmierci. Powstaje również pytanie czy piłsudczycy bę-dą zmuszeni do rozwiązania Sejmu i do oktrojowania nowej Konstytucji. Niewolno się bawić w przepowie-dnie, lecz niepodobna wątpić, iż w walce z Sejmem piłsudczycy zwyciężą. Robotnicy i chłopci polscy nie staną do szeregów walki o obronę starej Konstytucji, która gwarantuje wszystkie przywileje kapitalistom i skazuje proletarijat na więzienia. Robotnicy i chłopci polscy walczyć będą z faszyzmem pod hasłem prole-tariatu i pod kierunkiem polskiej partii komunistycz-nej.

Prawda 1.III, donosząc w depeszach z Warsza-wy o uchwale Sejmu w sprawie ministra Czechowicza nazywa tę uchwałę „opozycyjnym gestem“, donosząc zaś o uchwale rady naczelnej PPS w sprawie zmian Konstytucji nazywa uchwałę tę „bezwartościową groź-bą“.

Prawda 1.III donosząc w depeszy z Wilna (spe-cjalnego korespondenta aj. Tass) o rozpoczęciu się procesu gromady białoruskiej, oświadcza, iż proces ten, który odbywa się w nieobecności oskarżonych i w prawie pustej sali, ma tylko zewnętrznie spokojny przebieg. W rzeczywistości dookoła procesu rozwija się skomplikowana intryga wpływowych piłsudczy-ków i ich białoruskich przyjaciół. Wobec tego w wpływo-

we koła polityczne przywiązują do rozpatrywania tej sprawy w sądzie apelacyjnym większe znaczenie, niż do jej rozpoznawania w sądzie okręgowym. Piłsudczycy usiłują wykorzystać proces dla nawiązania kontaktu z antykomunistyczną częścią społeczeństwa białoruskiego w Polsce. Gdyby się im to udało, kierownictwo ruchem białoruskim w Polsce przejdzie do rąk tych piłsudczyków, którzy wyspecjalizowali się na sprawach narodowościowych.

Izwiestja 28.II w telefonogramie z Warszawy (Bratina), omawiającym sprawę min. Czechowicza, oświadcza, iż jest to farsa, która się skończy w komisji budżetowej Sejmu.

Zwiewda 14.II ogłasza otwarty list białoruskiego robotniczo-włościańskiego klubu sejmowego do emigracji białoruskiej w Ameryce. W liście tym omawiają posłowie białoruscy sytuację w „faszystowskiej” Polsce, zarzucając rządowi polskiemu gnębienie mniejszości białoruskiej i wzywając emigrację białoruską do składania ofiar na rzecz komunistycznej akcji białoruskiej w Polsce.

Zwiewda 15.II donosząc o procesie gromady białoruskiej w sądzie apelacyjnym, oświadcza, iż rząd polski łączy proces ten z próbą przeciągania mas białoruskich na swoją stronę. Pismo oświadcza, iż ludność Białorusi zachodniej nie daje wiary obietnicom faszyzmu polskiego, który niesie ucisk narodowościowy i przymusową polonizację.

Zwiewda 16.II omawiając proces 133 członków

komunistycznej partii Białorusi zachodniej, nazywa proces ten „zemstą polskiego faszyzmu”. Autor artykułu, podpisany jako „Jeden z 133” oświadcza we własnym imieniu oraz w imieniu innych skazanych w tym procesie komunistów, iż „wrota pańskiego więzienia otworzy nam zwycięska rewolucja mas pod kierownictwem polskiej partii komunistycznej i komunistycznej partii Białorusi zachodniej”.

Zwiewda 17.II, omawiając stosunek władz polskich do mniejszości białoruskiej, oświadcza, iż „na Białorusi zachodniej istnieją nowe objawy białego teroru”. Pismo wzywa ludność BSRR do niesienia akcji pomocy ofiarom tego rzekomego teroru.

AFGANISTAN A ZSRR.

Izwiestja 28.II omawiają w art. wst. 10-tą rocznicę niepodległości Afganistanu. Rocznica ta przypada w chwili kryzysu wewnętrznego, przez który przechodzi państwo afganistańskie. Pismo dopatruje się w tym kryzysie skutków angielskiej intrygi dyplomatycznej, zarzucając dyplomacji angielskiej dążenie do podziału Afganistanu na szereg zwalczających się wzajemnie prowincyj, które nie będą mogły walczyć z imperjalizmem brytyjskim. Społeczeństwo sowieckie wierzy, iż jedność Afganistanu zwycięży, albowiem narody pracujące Wschodu wraz ze związkiem sowieckim znajdują się po stronie tych, którzy walczą o jedność i niepodległość państwa afganistańskiego.

SPRAWY WEWNĘTRZNE.

ŻYCIE PARTYJNE.

Prawda 1.III ogłasza przemówienie delegata C. K. K. partii Jarosławskiego na gubernialnej konferencji partyjnej w Moskwie. We wstępnej części tego przemówienia, które zawierało sprawozdanie z działalności C. K. K. Jarosławski polemizował ze zwolennikami odchylenia prawicowego dowodząc na podstawie cytów z dzieł Lenina, iż Lenin rozumiał „sojusz proletariatu z włościanami” jako związek, w którym proletariatu zachowuje pierwszeństwo i kierownictwo, nie zaś jako sojusz równouprawnionych klas. W dalszym ciągu przemówienia bronił Jarosławski politykę industrializacyjną rządu ZSRR, która również powoduje krytykę zwolenników prawicowego odchylenia.

Prawda 1.III oświadcza w sprawozdaniu z przebiegu gubernialnej konferencji partyjnej, iż „bol-szewicy moskiewscy nie cofną się przed trudnościami” i nie pozwolą na rozwój prądów rewizjonistycznych w leninizmie. Twierdzenia te powtarza pismo w sprawozdaniach z przebiegu konferencji partyjnych w Rostowie nad Donem i Nowosybirsku. Sprawozdanie z kilku innych prowincjonalnych konferencji partyjnych, podczas których ujawniono akcję zwolenników prawicowego odchylenia, pismo ogłasza pod wspólnym nagłówkiem: „Zabić początki frakcyjności”.

Prawda 1.III podaje, iż wybory do sowietu miejskiego w Moskwie odbywają się pod znakiem bez-

granicznego zaufania wyborców do partii komunistycznej.

Prasa emigracyjna z pierwszych dni marca notuje liczne pogłoski o zatargu między Stalinem a opozycją prawicową w osobach Bucharyna, Tomskego i Rykowa, donosząc o usunięciu Bucharyna z redakcji „Prawdy” oraz o stanowczych deklaracjach przywódców opozycji prawicowej przeciwko Stalinowi, złożonych w biurze politycznym partii.

Borba za Rossiju 2.III. donosi o zamierzonym przez GPU wydaleniu Smilgi, Sapronowa i Bogusławskiego z granic ZSRR.

Rul 3.III donosi o wykryciu tajnej drukarni „trockistów” w gmachu wojskowej szkoły „Wystrel” w Moskwie. Organizatora tej drukarni, opozycjonistę Hagana aresztowano.

ARTYKUŁY NIEUWZGLĘDNIONE.

Zwiewda 14.II „Strzelać do komunistów” (o stosunku do komunistów w Polsce).

Krasnaja Gazeta 16.II. Zatarg polsko-niemiecki. — 11.II. Pakt Litwinowa.

Sieгодня 2.III. Skutki pobytu Mironescu w Warszawie. — 4.III. W obronie cerkwi (o wypadkach w Żabczu).

Sieгодня 4.III. Marszałek Piłsudski w Senacie (korespondencja z Warszawy W. Wołgina).

